

en Parcel, der, som jeg sidst oplyste, meget ofte for ham er af ringe eller ingen Værdi, medens den kan være af stor Værdi for en Anden, og for hvilken vedkommende Salger altsaa kan vente at faae en overmaade rundelig Betaling. Men, naar man ikke vil vælge een af disse to Veie, naar man hverken vil sige, at Gaarde mellem 1 og 2 Edr. Hartkorn skulle gives frie ligesaa vel som de øvrige, eller, at der aldeles ikke skal være nogen Frihed med Hensyn til Gaarde mellem 1 og 2 Edr Hartkorn, og at der aldrig skal kunne finde nogen Udskykning af dem Sted, saa troer jeg ikke, at der, idetmindste ikke efter den Lov, jeg har lært, er nogen tredje Maade at vælge, undtagen den at sige: Udskykningen er fri uden Bevilling, med Undtagelse af Gaarde mellem 1 à 2 Edr. Hartkorn, men med Hensyn til disse Gaarde skal dog ogsaa Udskykning være tilladt, naar dette skjønnes at være til Landeindommernes Fremme, navnlig naar der er et uforholdsmæssigt stort Areal. Det er saaledes aldeles klart, at en saadan Bevilling ikke vil kunne undværes, vel at mærke, naar man vil det samme Diemed, og accurat det samme gjælder med Hensyn til Sammenlægningen. Trøster man sig ikke til, samtidigt med at fastsætte den ordentlige Grændse indtil 12 Edr., at paastaae, at denne Grændse i alle mulige Tilfælde bør være uoversigtelig, og vil man ikke — hvad man dog neppe vil — i Overensstemmelse med hvad den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds yttrede ved Sagens første Behandling, gjøre gjældende, at disse „dannede og oplyste“ Concurrenter til Kjøb af Landeindomme bør holdes ude, eller, saaledes som idag den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Sørensen), sige, at det er „Penge og Klogskab“, eller, som han siden rettede sig, „Penge og Nagerklogskab“, som man bør holde borte fra at have Sit for sig selv, vil man ikke det, og erkjender man altsaa Nødvendigheden af, iallfald undtagelsesviis, at tilslade de mindre Landeindomsbestidere at nyde Frugten af deres Vindfibeligbed eller deres Held, ved at vore op over en vilkaarlig fastsat Grændse, saa veed jeg ikke, at der er nogen anden Maade at løse dette paa, end ved

sidens Thinget har vedtaget det, at fastsætte den lovshjemlede Grændse til 12 Edr., men jævnsides dermed, ad Bevillingsveien give en derudover gaaende Frihed. Naar der endelig igjen idag er talt meget om Lovforslagets „Ubetimelighed“, da har den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) sølt Nødvendigheden af, ikke at blive staaende blot ved Udtalelsen af dette Ord, der fra en tidligere Regjerings Tid har faaet en halv humoristisk Klang (J. A. Hansen: „Maa jeg bede om Ordet!), men har givet Noget, der kunde ligne en Motivering. Lovens Ubetimelighed skulde nemlig hidrøre fra, at man, hvis den fik Anvendelse ogsaa paa Fæstegods, ikke kunde overse alle Forholdene. Om denne af den ærede Rigsdagsmand paaberaabte Bauskkelighed ved at overse Forholdene nu er af subjectiv eller objectiv Natur, derom drifter jeg mig ikke til at afgive nogen bestemt Mening; men, selv om den er af reen objectiv Natur, saa er den jo fjernet derved, at hele Omdelingen af Fæstegods set er holdt aldeles udenfor Loven, der alene er indskrænket til Selveiergodset, med Hensyn til hvilket der allerede nu finder den Udskyknings- og Sammenlægningsfrihed Sted, som Loven hjemler, kun med den Forskel, at der nu fordres, selv til den allermindste Grændserettelse mellem 2 Naboer, som kan tilveiebringes ved Hjælp af Magelæg eller Udskykning, en særlig Bevilling, hvortilmod en sliq Bevilling efter Lovudkastet vil bortfalde i det store Fleertal af Tilfælde. For at godtgjøre Ubetimeligheden, er man derfor bleven nødsaget til at henvise til den mildere Fæstevang, som efter Placaten af 1806 ogsaa hviler paa Selveiergodset, men man har da aabenbart herved maattet overse, at denne jo ligesaa vel lider Afbræk ved den Sammenlægning, der skeer ifølge Bevilling, som ved den Sammenlægning, der skeer ifølge Lov. Jeg kan altsaa ikke skjønne, at der er det allermindste Ubetimelige i at sige, at det indenfor de Grændser, hvori Udskykningen og Sammenlægningen hidtil have bevæget sig, og omtrent efter de Regler, som deels ved den tidligere Lovgivning, deels ved administrativ Praxis derfor ere blevene fastsatte, skulle begge Dele herefter være lovshjemlede, undtagen i